

Publ. datum : 20010512

Esbo har måttet rågat med sopor

Fullmäktige i Esbo har framlagt önskemålet om att i grannkommunerna hitta ett nytt ställe där man kan grunda en soptipp. Soptippen på Käringmossen är redan Nordens största och den skall ytterligare utvidgas.

sonja hellman copyright

Esbo. Fullmäktige i Esbo har godkänt en rad hemställningar som gäller soptippsområdet i Käringmossen. En sällsynt enighet råder bland fullmäktigemedlemmarna om att något bör göras åt soptippen som bara växer. Fullmäktigemedlem Margareta Pietikäinen (sfp) och 37 andra fullmäktigemedlemmar har inlämnat en fråga om avfallsplacering och avfallshantering vid Käringmossen. Pietikäinen som inte är nöjd med stadsstyrelsens svar föreslog vid senaste fullmäktigesammanträde bland annat att ansvaret för huvudstadsregionens avfall skall fördelas jämnare mellankommunerna och att alternativa placeringar bör utredas. Hon föreslog också att stadsstyrelsen bör påskynda byggandet av kommunalteknik i närheten av Käringmossen och att det bör byggas bullerskydd längs Åboleden från Nupurböle till Hista och vid Kolmpers bostadsområde. Pietikäinen vill också att insamlingskärlen för olika sorters avfall ökar och att tömningen sker tillräckligt ofta. Ekologisk forskning Partikamraten Christina Gestrin föreslog att stadsstyrelsen i Esbo utreder möjligheten att inleda ett ekologiskt grundforskningsprojekt som syftar till att ge biologiska och ekologiska basfakta om hela Käringmossens avrinningsområde. Hon föreslog också att stadsstyrelsen i Esbo arbetar för att en helhetsplan över markanvändningen vid Käringmossen görs upp i samarbete med Kyrkslätt samt att övervakningen vid Käringmossen skärps. Sirkku Saarikoski (grön) föreslog att miljönämnden och Miljöcentralen ska tryggas tillräckliga resurser för det ökande behovet att övervaka Käringmossen-Vinkelkärr. Ritva Erkama (saml) föreslog att det görs en helhetsplan för området innan nya aktörer godkänns och att riskerna kartläggs samt att en utredning av konsekvenserna för miljön görs. Hon föreslog också att en kommitté tillsätts på förtroendemanna nivå med uppgift att följa verksamheten i området. Alla förslag och hemställningar har godkänts av fullmäktige i Esbo.

Publ. datum : 20010313

Miljöcentralen griper in: Lukten skall bort från soptippen

Kompostmassorna som luktar skall behandlas i en hall och soptippsgasen tas tillvara effektivare. Med de här åtgärderna försöker SAD nu minska stanken från soptippen som folk klagat på . Åtgärderna görs på order av miljöcentralen.

sonja hellman, copyright

Lukten eller stanken från Huvudstadsregionens samarbetsdelegation SAD:s avfallshanteringscentra i Esbo har länge stört invånare som bor nära soptippen. De som kör motorvägen mot Åbo känner också lukten när de passerar Käringmossen. Nylands miljöcentral har i höstas fått ta emot många klagomål från invånare som stördes av lukten. I november företog miljöcentralen en inspektion på soptippen och kunde då konstatera att det fanns saker som kunde förbättras. Nu vill miljöcentralen att SAD förvarar kompostmassorna i slutna anläggning tills de är i ett sådant skick att de inte längre luktar. SAD:s avfallshanteringscentral tänker reparera och ändra komposteringsanläggningen så att kompostmassorna mognar bättre. På grund av att komposteringsanläggningen inte fungerat bra har kompostmassorna inte mognat. De har i omoget tillstånd förts ut i fåror där delegat och luktat. Nu är det meningen att det biologiska avfallet skall få en effektivare behandling och efterkomposteringen flyttas in i en hall som är försedd med filter som tar bort lukten. Den första hallen tas i bruk i april år 2001. I hallen kan man behandla 10 - 20 procent av kompostmassorna som uppstår. Om ett år, på våren år 2002, tas den egentliga efterkomposteringshallen i bruk där all kompost efterbehandlas. Fortsätt sortera

Det tar cirka ett år att reparera komposteringsanläggningen och under tiden förs en del av det biologiska avfallet till ett experimentområde på soptippen där man undersöker biogas. Gasen tas till vara och bränns tillsammans med den övriga soptippsgasen för att minska påverkan på atmosfären.

- Det lönar sig absolut att fortsätta sortera bioavfallet även om vi nu har en ettårigövergångsperiod, säger avfallshanteringsdirektör Juha Kaila. Enligt Kaila skulle det vara oförnuftigt att nu sluta sortera bioavfall för att sedan börja igen. Trots alltbehandlas det biologiska avfallet vid avfallshanteringscentralen på ett eller annat sätt. Soptippsgasen som uppstår på det nuvarande soptippsområdet innehåller 50 procent metan, 45 procent koldioxid och 4,9 procent kväve samt vattenånga. Dessutom innehåller soptippsgasen små mängder svavelföreningar som luktar. Målet är att ta till vara soptippsgasen helt och hållet år 2004. Nya pumpstationer och gasfacklor tas i bruk redan i sommar.

Vattnet renas

Lakvatten som rinner från soptippen, samt smutsigt vatten från komposteringsanläggningen och ytvatten leds till en uppsamlingsbassäng. Från bassängen pumpas vattnet till Finnoreningsverk där det renas. Det vatten som finns under soptippens plastmatta leds också sedan januari i år till samma bassäng. Tidigare rann det orenat ut i Låjärvi sjö och vidare ut i Esboviken. Åren 1999-2000 var vattnet från området under plastmattan smutsigare än vanligt. Efter den senaste åtgärden har vattenkvaliteten blivit betydligt bättre. Ett problem utgör fortfarande slammet från Finno reningsverk. Det luktar då det komposteras och utomlands betraktas slam från reningsverk som problemavfall eftersom det innehåller bl.a. tungmetaller. SAD tar emot slam från reningsverket i Finno fram till slutet av år 2002. Senast då måste frågan om hur det skall behandlas vara löst. - Tills vidare förvarar vi det utomhus där det täcks över och blandas men vi måste hitta en lösning eller sluta ta emot slammet, säger Kaila.

Publ. datum : 20010303

Biskopsvisitation på soptippen

Biskop Eero Huovinen besökte i går Käringsmossens soptipp i Esbo. Besöket var ett ställningstagande för att visa att naturens framtid är viktig.

Sonja Hellman, copyright

Eero Huovinen's besök var en av programpunkterna under biskopsvisitationen i församlingen Kanta-Espoo. Soptippen ligger inom församlingens område. - Detta är ingen renlighetskontroll utan målet med mitt besök är att bekanta mig med utmaningar inom församlingen, förklarade Eero Huovinen. Församlingen Kanta Espoo är huvudstadsregionens mest naturnära församling. Här är det lämpligt att referera till sjunde budet, du skall icke stjäla. Vi måste tänka på kommande generationer och inte ta naturen ifrån dem. Det är skäl att begrunda den negativa räkning vi får genom att förstöra naturen, framhöll Huovinen. Biskopen informerades grundligt av avfallshanteringsdirektör Juha Kaila och driftschef Pertti Ruuskanen från SAD.

Vattnet renas

Det framgick bland annat att allt vatten som finns under soptippens plastmatta leds sedan den 18 januari till uppsamlingsbassängen, och därifrån vidare till Finno vattenreningsverk. Inget förorenat vatten rinner alltså längre till Låjärvi sjö från SAD:s soptipp, framhöll Kaila. Han berättade också om den framtida sophantering som omfattar en sophanteringsstrategi och en sluten sophanteringsanläggning där avfallet återvinns och omvandlas till bränsle eller mals sönder för att senare lagras i mycket små mängder utomhus. Avfallsmängden minskar från 600 000 ton till 200 000 ton per år med de nya metoderna. Soptippsområdet skall växa med åtminstone 70 hektar. Eero Huovinen var nöjd med det han hörde om SAD:s planer. Ni har samma mål som invånarna, ansåg han. Pirkko Kivimäki från Kolmpers invånarförening hoppades att biskopen skulle kunna påverka värderingar som leder samhällets, företagets och enskilda människors konsumtionsvanor och att man rent allmänt skulle beakta naturresursernas begränsningar. - De får inte slösas bort utan istället borde de omhuldas genom att följa principen om en hållbar utveckling. Julius Lassig från Noux invånarförening påpekade att soptippen inte skulle få finnas på Käringsmossen enligt dagens lagstiftning. Platsen är en del av Noux sjöplatå som kunde ha bevarats i ursprungligt skick. - Men soptippen har grundats här mot bättre vetande. Då den anlades gjordes inte tillräckliga undersökningar och fortfarande finns det inte en tillräcklig överblick över vad som har hänt här. Har det till exempel kommit ut PCB i miljön? undrade Lassig. Här blev han avbruten av Eero Huovinen

som sade att han högt uppskattar det brev som invånarna sänt honom inför hans soptippsbesök. - Ni talar för alla finländare och ni ser framtida hot klarare än andra. Det som nu behövs är information och attitydfostran, konstaterade han. Biskopen hänvisade också till kyrkans miljödiplom som ges till församlingar som förbinder sig att utveckla sin verksamhet så att den ur miljösynpunkt blir bättre. Juha Kaila påpekade att människors attityder manipuleras. - Tänk efter! Hur många tvättmedelsreklamer ser ni i TV och hur många reklamer för regnskogarna? Redan det visar hur våra attityder manipuleras, sade Kaila.

Publ. datum : 20010216

Nya jordmassor till Käringmossen

Ett nytt förslag om att föra 80 hektar jordmassor till Käringmossens soptippsområde har beretts i all tysthet på tjänstemannanivå i Esbo. Som bäst utreds konsekvenserna på miljön.

Sonja hellman, copyright.

Det nya förslaget innebär att jordmassor och aska från kolkraftverk delvis tävlar om samma områden. Esbo stad vill lagra jordmassor på platser där energiverken vill lagra kraftverksavfall. - I praktiken betyder det att ifall energiverken och Esbo stad båda får tillstånd kan aska och jordmassor lagras invid varandra, säger grönområdeschef Jouko Vehkakoski i Esbo. Men det kan också betyda att endast staden får tillstånd och då lagras jordmassor också på de platser där kraftverken vill dumpa sitt avfall. Esbo stad utreder nu med hjälp av en konsult fyra alternativ där jordmassorna kunde lagras. Alternativ ett är att inte lagra alls. Alternativ två är att fylla ut cirka 60 hektar enligt generalplanen i Vinkelkärr. Här ingår området som planeras för kartingbana. Det tredje alternativet är att ta i bruk 60 hektar enligt generalplanen samt att förena dessa två så att de bildar en hästsko. Totalt bildar detta ett område på 100 hektar. Det fjärde alternativet går ut på att fylla ut stadens jordtipp på det som heter Käringmossen. Tanken är då att fylla ut området 20 meter på höjden. Bygga fjäll Den högsta punkten skulle ligga 100 meter över havet. Högen skulle bilda ett så kallat fjäll där vi kan plantera träd, säger Vehkakoski. Målet för lagringen av jordmassor är att utvidgningen skall räcka för 15 - 30 års behov. Staden vill lagra 80 hektar eller 9 miljoner kubikmeter. Samtidigt pågår utvidgningen av SAD:s soptipp i närheten. Den skall växa med 60 hektar och räcka för 50 års behov. SAD utvidgar även om tillstånden för nuvarande soptipp inte är klara. Kolkraftverken behöver tio hektar för att deponera sitt avfall. Miljökonsekvensbedömning pågår. Orsaken till att Esbo stad vill utvidga lagringsområdet för jordmassor är att det byggsmcket i Esbo och de nuvarande lagringsfälten är fulla inom två år. Enbart år 2000 lagrade Esbo 850 000 kubikmeter. Jordmassorna kommer från byggandet i södra Alberga, Mattby och Stadsbanan, samt stadens byggprojekt som skolor och daghem. Enligt Vehkakoski vill staden lagra enbart rena jordmassor. - Det bästa sättet att övervaka att jorden är ren är att kontrollera varifrån den kommer. Riskområdena är utredda i Esbo, säger Vehkakoski.

Snabb tidtabell

Tidtabellen för de nya jordlagringsområdena är att få miljökonsekvensbedömningen klar i år och få miljölov nästa år. I så fall tas det nya jordlagringsområdet i bruk år 2003. Det är endast tekniska nämnden i Esbo och miljönämnden som tar ställning till frågan. Fullmäktigebehöver inte behandla planerna. Invånarnas envisa motstånd mot all utvidgad verksamhet på Käringmossen har hittills klingat för döva öron. Fullmäktigemedlem Margareta Pietikäinen (sfp) upplever i alla fall situationen som bekymmersam. - Jag ifrågasätter att vi idag koncentrerar avfallshanteringen till ett enda område som är naturskönt, där det finns mycket bosättning i närheten och som är en del av Noux. - Sfp:s fullmäktige-grupp har tagit initiativ till en helhetsutredning om Käringmossen. Jag ser ingen orsak till ytterligare utvidgningar i ett skede när nuvarande situation inte är klarlagd. Speciellt inte om det är fråga om nya planer, säger hon och lovar inlämna ett initiativ om saken vid nästa fullmäktigesammanträde i Esbo.

Publ. datum : 20010213

Avfall skall sorteras i köket

Den stora poängen är att en del av hushållsavfallet nu både kan och bör brännas. Det kallas inte avfallsförbränning utan energiåtervinning, och sådan är rentav påbjuden av EU. Avfallsverket vid Huvudstadsregionens samarbetsdelegation SAD arbetar på en sopstrategi som syftar till att minska miljöskadorna av att sopor slutdeponeras på Käringmossen. Det låter bra, en mycket god nyhet. Alldeles för länge har miljön och invånarna fått dras med biverkningarna av Nordens största soptipp. Tyvärr går det knappast att i efterhand eliminera de skador som redan uppstått. Avsikten är inte heller att stänga helt och hållet, tvärtom. Käringmossen ses på beslutsfattarhåll som den plats där alla regionens avfallsproblem skall lösas också i fortsättningen. När SAD först ansökte om lov att anlägga en gemensam avstjälningsplats i västra Esbo hette det att den skulle stängas efter tjugo år, när den var full. Nu har det snart gått tjugo år men anläggningarna för avfallshantering på Käringmossen blir allt fler - och soptippen skall utvidgas. Så att den kan användas i femtio år till. Dessutom rinner det förorenat vatten under den skyddande plastmatta som ligger under sopmassorna. Det går inte att bevisa att plasten läcker, men å andra sidan går motsatsen inte heller att bevisa. Och varifrån skulle föroreningarna komma, om inte från det slutdeponerade avfallet? Före Käringmossen fanns små primitiva och miljöfarliga soptippar runt om i regionen, och i Helsingfors den mycket miljöfarliga sopbränningsanläggningen på Byholmen. När den sist nämnda väl var stängd, och skorstenen riven, hade sopbränning blivit ett miljöpolitiskt tabu. På Byholmen brändes osorterat hushållsavfall utan effektiv filtrering av rökgaserna. Miljöfaran bestod inte så mycket i lukten som i det faktum att koksalt helst inte skall brännas; vid förbränning av klor frigörs farliga gifter. Då lärde sig miljövännerna att hushållsavfall inte får brännas, punkt. Diverse projekt för att med hjälp av effektiv förbränning minska avfallsberget på Käringmossen har mer eller mindre oreflekterat skjutits i sank. Men lagen ger numera producenterna avfallsansvar för sina förpackningar, och efter 2005 får osorterat avfall helt enkelt inte deponeras på soptipp. Förpackningsindustrin i allmänhet och plastindustrin i synnerhet har alltså haft ett problem. Det problemet är nu löst, i teorin: det finns sedan i fjol en officiell standard för så kallat kretsloppsbränsle, tillverkat av den torra, lätta eller brännbara avfallsfraktionen. Den stora poängen är att en del av hushållsavfallet nu både kan och bör brännas. Det kallas inte avfallsförbränning utan energiåtervinning, och sådan är rentav påbjuden av EU. SFS-standard 5875 för fast kretsloppsbränsle säger ingenting om vilket slags avfallbränslet är tillverkat av. I stället definieras de egenskaper som bränslet skall ha för att få säljas. Miljöfarligt avfall får inte ingå, och materialets sammansättning skall vara både kontrollerat och redovisat. Återstår tillämpningen. Till den delen har SAD valt att avstå från separatsamling av råmaterial för kretsloppsbränsle. Förslaget till strategi för avfallsbehandling utgår från att invånarna i huvudstadsregionen inte klarar av att tillräckligt noggrant sortera sitt avfall hemma i köket. Ett knappt tvåårigt försök i Esbo visade att många struntade i att hålla plastfilm, plastpåsar och omslagspapper åtskilda från matresterna. Därför går man på avfallsverket in för en industriell anläggning som lägger minst en hektar under tak och medför större trafikolymer till och från Käringmossen, inte mindre. Sorteringsanläggningen kommer att kosta flera hundratals miljoner mark. Avfallslagen förbjuder lyckligtvis finansiering med skattemedel. De pengarna måste alltså tas in av avfallsproducenterna. Skall det faktiskt vara omöjligt att med hjälp av morötter och piskor komma till en tillräckligt god sortering av avfallet vid källan, i köket? Hur skulle det vara med soplisor? Kan man skicka ut inspektörer för att kontrollera folks tv-licenser skall det väl gå an att kolla vad de har i sophinken. Och vid behov bötfälla. Det är för trist att den lösning som erbjuds alltid är centralisering, med åtföljande eliminering av individuellt ansvar. Låt oss i stället satsa stenhårt på att lära ut korrekt sophantering i skolan. Bland annat. Det verkar inte riktigt klokt att uppmuntra folk till att häva allt sitt avfall i samma kärl, för att sedan transportera det till en stor fabrik där brännbart, komposterbart och metall skiljs från varandra med hjälp av sinnrika transportörer, såll och magneter. Invånarna kring Käringmossen har via riksdagsledamoten Raija Vahasalo (saml) från Kyrkslättbett miljöminister Satu Hassi redogöra för regeringens syn på en ekologiskt hållbar avfallshantering. Svaret väntas den här veckan. Hassi behöver alltså inte ta ställning till den tänkta sorteringsfabriken, eftersom SAD:s styrelse väntas fatta sitt stora strategiska beslut först om någon vecka. **JOHANNA WESTMAN**, copyright

Publ. datum : 20010125

Byggavfall till Käringmossen

Även om bullret och dammet ökar då en behandlingsanläggning för byggnadsavfall förläggs till Käringmossens soptipp är det bättre att den placeras någon annanstans. Då den placeras på soptippen uppstår en växelverkan som kan ha betydelse för möjligheterna att soptippen fylls långsammare. Tillstånds- och tillsynssektionen i Kyrkslätt ger detta utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen angående SAD:s planer att placera en behandlingsanläggning för byggnadsavfall på Käringmossen.

HBL-SoH, copyright

Publ. datum : 20001223

Käringmossen öppen i julhelgen

Eftersom fastigheternas soplådor fylls med julpapper och emballage i julhelgen töms soplådorna också under helgdagarna. Huvudstadsregionens samarbetsdelegation SAD håller öppet på Käringmossens soptipp i helgen för soptransporter undantagstrafik. Soptippen är öppen dagen före julafton och julannandag, dagen före nyårsafton och trettondagen. Soptippen tar bara emot professionella soptransporter. SAD råder allmänheten att vika ihop stora förpackningar så mycket som möjligt innan de placeras i soplådorna för att de inte skall ta för stor plats. Ett gott råd är att återanvända julpapper och förpackningar eller att välja bort skrymmande emballage redan i inköpskedet. Mer information om sophantering ges på adress www.ytv.fi/jateh/valta.html. **HBL-SoH**, copyright

Publ. datum : 20001215

Käringmossen måste rörläggas?

Vad är det egentligen för sorts vatten som finns under plasten under sopmassorna på Käringmossens avstjälningsplats? Är det eventuellt frågan om sådant avloppsvatten som måste rörläggas och renas? Frågan ställs av Esbo stads miljövårdsnämnd som också betonar vikten av att Nylands miljöcentral så fort som möjligt tar ställning till SAD:s ansökan om miljö lov för avfallshanteringsanläggningen. Miljöcentralen i Esbo konstaterar att vattnet som rinner under plastmattan i soptippens botten på många sätt avviker från vanligt bäckvatten, och att det snarast påminner om avloppsvatten. Därför uppstår frågan om det eventuellt är förbjudet att låta det rinna ut i vattendragen.

HBL-JW, copyright

Publ. datum : 20001205

Soptippen växer in i Kyrkslätt

När Käringmossens soptipp utvidgas går cirka hälften in på Kyrkslätt område. Men Esbo får också sin beskärda del. Ett lagringsfält för kraftverksavfall och flera andra projekt som innebär stora ingrepp i miljön är aktuella. De flesta av de planer som är anhängiggjorda för Käringmossen siktar på att bli avgjorda i år för att verksamheten skall kunna starta så fort som möjligt, helst redan nästa år. Huvudstadsregionens samarbetsdelegation SAD har för avsikt att utvidga sin soptipp med 60 hektar. Hälften ligger på Kyrkslätt mark. Den nuvarande soptippen stängs. Fältet för lindrigt förorenad jord ligger strax intill och är 6,5 hektar stort. Det ligger huvudsakligen i Kyrkslätt. Eftersträvad tidpunkt för att ta fältet i bruk är år 2001. Hanteringsfältet för förorenad jord (läs olja) ligger i Esbo och är färdigt att tas i bruk så fort tillstånd ges. Det är 5,5 hektar stort. Den egentliga soptippsutvidgningen på 60 hektar pågår och omfattande sprängningar har redan gjorts. Samtidigt pågår miljökonsekvensbedömningsprocessen för dessa områden. På Kyrkslätt sida om soptippen är också en skjutbana aktuell.

Kraftverkens avfall

I miljökonsekvensbedömningskedet befinner sig också den planerade lagringen av avfall från regionens kolkraftverk. Men redan nu har det framgått att man kommer att välja alternativ tre, dvs. den plats som ligger söder om Kakarlampi naturskyddsområde lite nordväst om Svartbäckträsket.

För deponering och lagring av avfall från kolkraftverken behövs 10 hektar. I lakvatten från deponeringsområden för kraftverksaska har man påträffat förhöjda halter av klorid och sulfat. Kraftverksavfall klassas som problemavfall. Då programmet för miljökonsekvensbedömningen i våras presenterades framgick det att ytvattnet från deponeringsfältet via Kvarnträsk och Dämman rinner vidare längs Gumböle å och Mankån ut i Esboviken. I närheten av SAD:s soptipp planeras också ett område för behandling av byggnadsavfall. Miljökonsekvensbedömningen pågår.

Mera avfall

Esbo stad planerar en utvidgning av sin jordavstjälpningsplats i Vinkelkärr. Jordtippen ligger i närheten av fridlysta Kakarlampi. Alldeles intill söker Nurmijärven Betoni Oy miljötillstånd för en betongstation. Aktuell är också en kartingbana för motorklubben Espoon Urheilutoimilijat rf. Kartingbanan placeras på den mark som Esbo stadsstyrelse nyligen beslöt skall tvångsinlösas av Esbogård. Staden inlöser 175 hektar för att först tippa jordmassor där. Senare byggs en kartingbana. Hyvinkään Tieluska Oy vill etablera en anläggning för flisning av trävirke i närheten av betongfabriken. Dessutom planerar SAD att utvinna metangas från soptippen för att omvandla den till energi samt att bygga en anläggning för förbehandling av avfall.

Oroliga invånare

I området finns redan SAD:s soptipp samt komposteringsfältet för bioavfall och reningsverksslam. Här finns Esbo stads lagringsfält för jordmassor på Stora Käringmossen och Vinkelkärr. Här finns en motocrossbana och betongfabrik samt ett stort stenkrossområde. Invånarna som bor i närheten motsätter sig planerna och kräver att det görs en heltäckande miljökonsekvensbedömning som omfattar hela området Käringmossen-Vinkelkärr-Kauhala. De kräver också att nollalternativet skall vara ett reellt alternativ vid bedömningen av de olika projektens konsekvenser för miljön. Bland annat är invånarna oroliga för vattendragen. Det har förekommit motstridiga uppgifter i offentligheten om hur mycket verksamheten i soptippsområdet förorenar vattnen. Sjöar är hotade och möjligheten finns att grundvattnet förstörs. I Esbo är det endast småpartierna i fullmäktige, centern och sfp, som aktivt engagerat sig i planeringen kring Käringmossen.

Sonja Hellman, copyright